

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Égész évre 50 Lel, félévre 25 Lel, negyedévre 13 Lel.

Egyes szám ára 1 Lel.

Felelős szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

KRÓNIKA.

Az ideiglenesen felfüggesztett működésű Magyar Szövetség elnöke nemrég olyan nyilatkozatot tett, melyek alkalmasoknak látszanak a támadt differenciák kiegyenlítésére, s a félreértéseket kiélezni hajlandó, bizonyos hivatalos körök, s a más oldalról ugyancsak támadásokat folytató némely magyar sajtó-organum aggodalmainak lecsillapítására.

Kijelentette báró Jósika elnök, hogy — amennyiben ama bizonyos színházi estélyen való meg nem jelenését némiképpen politikai megfontolás is irányította — az éppen arra vonatkozott, hogy nem akarta jelenlétének félremagyarázásokkal való kiélezését és azt, hogy e miatt a királyi ünnepekbe zavaró motívumok vegyüljenek. Kijelentette az elnök még azt is, hogy a legközelebbi nagygyűlésen — mihelyt a tovább működés akadályai elhárulnak — alkalma lesz a szövetségnek a vezetőség újjáalakításában részt vennie.

Reméljük, hogy ezek a komoly kijelentések mindenben ki fogják elégíteni az elnök sokat emlegetett meghívó-ügyében sérelmet látott politikai köröket, le fogják szerelni a — személyi vagy elvi okokból gáncsoskodó — sajtó támadó kedvét is. A Magyar Szövetség pedig ezzel, reméljük, az utolsó akadályokat is leküzdve, ezután valósággal a komoly cselekvések, az annyira kívánatos alkotó munka terére léphet.

*

Magyarországon Károly volt király balul elsült trónfoglalási kísérlete, az ő elfogatásával, magának és egész családjának a nemzetgyűlés által való detronizálásával, ma már körülbelül elintézettnek tekinthető. Az ügy utolsó hullámgyűrűi is, előreláthatólag, hamarosan elsimulnak és Károly száműzetése helyén, Madeira szigetén elmélkedhetik az emberi sors forgandóságán.

A trónfosztást a magyar nemzetgyűlés — amint már mult számunkban is jeleztük — antant-államok nyomása alatt határozta el, bár bizonyára tekintélyes csoport a saját valóságos meggyőződése szerint cselekedett a határozat kimondásánál. Rendkívül figyelemreméltó azonban az egyes külföldi államok, különösen a kisantant államainak az ebben az ügyben való különböző viselkedése, állásfoglalása. Amíg a felfegyverkezett Jugoszlávia és Csehszlovákia mindenképpen be akart nyomulni Magyarországra, úgy hogy felszolgált hevét a nagy antant diplomáciája alig tudta mérsékelni, Románia a józanabb vára-

kozás és tartózkodás álláspontjára helyezkedett. Illetékes diplomaták, politikusok tettek olyan nyilatkozatokat, hogy a jelenlegi magyar uralmat Károly kalandos vállalkozása miatt felelőssé tenni nem lehet, s a kormányzó és a kormány intézkedései — külső beavatkozás nélkül is — kellőképpen elhárították a bonyodalmakból származható veszélyeket. Természetes, hogy Romániának ez a viselkedése a kis antant más két harciasabb államánál nem talált valami nagy tettségre, sőt a csehek lapjaiban ingerült kijelentések hangzottak el Románia „határozatlan magatartásáról“.

*

Mindezekből a jelenségekből, nem egészen alaptalanul következtethető, hogy Romániának ez a most mutatott magatartása megindítója, bevezetője lehet egy, a külpolitikában való újabb irány és elhelyezkedés keresésének. Ez ország politikusait vezetni kezdi az a kialakulóban levő politikai meggyőződés, hogy Románia Magyarországgal szemben sem tarthatja fenn állandóan a kölcsönös bizalmatlankodás, ellenkezés ferasztó feszültségét. Sőt magukra hagyatottan, közepén fekvő két ország a folyton nyugtalankodó, terjeszkedni kívánó szláv tengernek, területi fekvésük, gazdasági egymásra utaltságuk mellett, mindez a két ország politikáját az egymással való kiengesztelődés, gazdasági megegyezések útjára kellene, hogy átlendítse. Hogy ilyen irányú tapogatózások, megbeszélések, valószínűleg folynak is, vagy legalább tervben vannak, feltehetővé teszi az is, hogy egyes lapok — ezuttal ismételt — hangoztatni kezdik a personal-unió lehetőségének eszméjét is.

A fenti körülmények miatt valamely gazdasági kicserélődés, megegyezés megteremtése csakugyan szükségesnek is látszik. Ezt nekünk, Romániában élő s itt elhelyezkedni akaró magyar kisebbségnek, külön is kívánatosnak kell tartanunk, mert a két ország egyetértőbb politikája számunkra is sok zaklatástól való mentességet, s szabad kulturális és gazdasági kifejlődést, politikai számbavételt biztosítana.

A földadó kivételénél egyes helyeken a föld hozadékát igen magasra becsülték a emiatt az adó is túlságosan magas. A földmives szövetség figyelmezteti az érdekelteket, hogy hasonló esetben a kiróvást felebbezzék meg.

Az alsósófalvi tüskárosultak részére a vármegye alispáni hivatalához a következők juttattak adományokat: Hírléder Fels Ernő dr. 500, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T. 300, Z. Székely János 20, Klein Zsigmond cég 200 leut.

Mit csinál a Földmives Szövetség?

Komolyan gondolkozó, a közélet előmozdítását szívükön viselő férfiak meglített társaságában került szónyegre a kérdés, hogy mit csinál a Földmives Szövetség? Olyan kérdés ez, melylyel mindnyájunknak kellene foglalkoznunk. Olyan erkölcsi testület ez, melynek munkája közvetve, vagy közvetlenül mindnyájunkat érint. Olyan utakon indította el ezt a testület repatriált elnöke, hogy Erdély egyik vezető embere, az erdélyi sajtó nagy tekintélynek örvendő egyénisége az elismerés őszinte hangján vallja be, hogy Erdélynek ma számottevő, a jövőre reménységével biztató, egészséges uton járó testülete az udvarhelymegyei Földmives Szövetség. Olyan szent örökség ez nekünk, udvarhelyieknek, hogy legjobb erőnket latba kell vetnünk, hogy megtartsuk e testületet azon a magas színvonalon, melyen Gál Imre elindította.

A Földmives Szövetség központjában, Székelyudvarhelyen, nagy erőmögfeszítéssel még mindig a szervezés munkája folyik. Azon gondolkoznak az agyvelők és azon dolgoznak a kezek, hogy az a szerencsés kezdet, mely a gazda-napok rendezésével elindult, tovább folytatódjék. Ebből a munkából pedig nem szabad kimaradnia egyetlen gazdakörnek, egyetlen gazdaköri tagnak sem. A Földmives Szövetség az az élő kapocs, melynek össze kell foglalnia az egyeseket az összességben. A tanácsnak, a tudásnak, a tapasztalatok ismertetése és közlésének eszköze, de egyben a tulajdonnak védője, a kulturának fejlesztője, faji erősbülésünknek bástyája. A gazdanapok lelkes közönsége követendő példát nyújtott arra vonatkozólag, hogy tettekre, munkára kész önszűségünk van, mellyel, — ha helyes utakon járunk — meg lehet oldani a jövő reánk váró nagy feladatait, nehéz kérdéseit, s ezt a munkálói akaró, tenni kívánó népet a téli napok összejöveteleiben kell ismeretterjesztő előadások, értekezések, faragó, fonó, szövő, varró stb. tanfolyamok és versenyek útján, tudatára ébreszteni benne rejlő erőinek kifejtésére.

A sok haszontalan, egyeseknek zsebet hízaló, érzékiséget és erkölcsi züllést termelő, börtönvirágokat nevelő falusi mulatozásoknak a gazdakörök által rendezendő összejövetelek vehetnek véget, mely összejövetelek esetleg begyűlő fillérei egy-egy parány lesz a felépítendő gazdasági egyetem fundamentumában. Egyetlen pillanatot sem szabad elszalasztanunk, hol megragadhatjuk az alkalmat az egymás iránti bizalom ébresztésére, a szeretet terjesztésére, az emberi munka kifejtésére és értékesítésére. Hiszen nekünk az élet megtartásához szükséges feltételekre van szükségünk. A nagy háború okozta nyomort csak az egyesített erőnek céltudatos, tömörített munkája enyhítheti, hosszú évek összhangzó, kitartó, helyes küzdelmével. Ne feledjük el, hogy az örök fejlődés szolgálatában álló intézményeink, egyházaink, iskoláink mind a megsemmisülés határ-megyéjén állanak. Mi lesz a jövőre termése, ha a jelen veteményes kertje parlagon hever? A megfontolatlan, erős bari-

tonján kiabálhatunk bele nagy kijelentéseket, a forrongó, elégedetlen, a boldogulás utját méltán kereső lelkekbe, de vajjon csendes, zajtalan részvétellel törülhetjük-e le a könnyeket, emelhetjük-e felfelé ezeket a felkiabált lelkeket más-képpen, mintha a kiabálás helyett oda állunk mi is a török, szenvedők, de a kevésen is híven munkálkodók csapatába.

Nekünk a miudnyájunkat összefoglaló, miudnyájunk érdekét szívén viselő, munkánkat felhasználó, irányító, közös javunkra értékesítő intézményre van szükségünk s ez az intézményünk a Földmives Szövetség. Szövetség, mely az érző, fájó, de szerető szívek összedobbanásából, a hívó, bizó, reménykedő lelkek szent gondolatából született. Szövetség, melyet nem számító elmék önző spekulációja hozott létre, hanem a testvériesülés mindenekelőtt egybekapcsoló szent gondolata hívott életre. Szövetség, melynek miudnyáiban foglalkozásra, nemre való tekintet nélkül, munkásai lehetünk, munkásai kell, hogy legyünk. Szövetség, amelyben elvégzett munkánkért, annak annak jól eső, megnyugtató, boldog tudatát hordozzuk, elmulasztott kötelességeinkért Isten előtti felelősséggel tartozunk.

Közép Európa vérrel megáztatott földjén máriól-holnapra történelmi multtal rendelkező államok halnak meg és születnek mások. Forrongó levegőjében detronizált uralkodók elhajított koronája veri vissza a jövő világozásának fényét. Jelszavaktól elvakult tömegek ülik pünködsdi királyságukat, a hit, a szeretet, az erkölcs, az emberi tökéletesülés nagy kárára. S az annyi hiába, embertelenül kioltott vértől párolgó földön mit csinál a Földmives Szövetség? Összeszedi az elszórt csontokat. Kezében az élet ekéjével szántja a termő ugart. Életadó magot vet a messze jövőnek. Őszekötözi a csüggedő lelkeket. Munkára serkenti az fáradó kezeket. Szeretettel tölti meg a szebb jövőért dobogó szíveket. Evangeliumot visz gazdagnak, koldusnak...

Mit csinál a Földmives Szövetség? Az élet nagy harcára indul velünk, érettünk... Riadót fuj... Táborba szólít... Hányan leszünk ott?

Dálnoki Paál Lajos.

Nagy Károly püspök Székelyudvarhelyen.

Vonat-csatlakozásról való lekésés miatt Nagy Károly dr. erdélyi református püspök, nem a terv szerint pénteken, 10 én délelőtt, hanem csak délután érkezett be Székelyudvarhelyre, Makkay Sándor dr. teológiai igazgató és Illés Gyula dr. h. egyház-kerületi előadó kíséretében. Az állomáson, hol a város részéről Szakáts Zoltán polgármester és Baczó Albert dr. tiszti főügyész is megjelent, Gyárfás Pál dr., ref. kollegiumi főgondnok fogadta a püspököt, a tanári kar élén, meleg üdvözlő beszéddel. Ennek olhangzása után a püspök közvetlen szavakkal ecsetelte a mai nehéz helyzetet, kitérve arra is, hogy mi módon lehet és kell most is a nemzeti érzést és a vallás eszméjét fenntartani, összeegyeztetni és művelni. Majd hálás szavakkal köszönte meg a megtiszteltetést és a szíves fogadtatást.

Este a ref. ifjúsági egyesület által a kollegiumban rendezett vallásos estélyen jelent meg a püspök és kísérete. A nagy számú közönség előtt Makkay Sándor dr. tartott mély gondolatokban bővelkedő előadást, melyben Krisztus követésének különböző módjait s ezáltal egyben a keresztyénség fejlődésének egyes fokait ismertette, nagy történelmi áttekintéssel. E fejlődést maga Krisztus jelölte meg e kijelentésével, hogy: Én vagyok az út, az igazság és élet! Követni akarói először a hozzá vezető utat, majd (a reformációban és a következő időkben) az eszmékben rejülő igazságot keresték. Ma pedig az életet kell Jézusban keresnünk; az élet minden terén az ő meggyőződését, alázatát, szeretetét kell megvalósítanunk, vallásosságunkat az élet valóságaival,

erejével megtartanunk. Csak így remélhetünk mi is megtartatást.

A program befejezése után Nagy Károly püspök intézett megköszönő beszédet, komoly záró szavakat a közönséghez. Az ujonnan alakult keresztyén ifjúsági egyesületeknek nem szabad megelégedniük az ilyen apróbb szereplésekkel elérhető sikerekkel, a közönségnek sem a jóindulatu testvérszerénylívánításokkal. Komoly, magunkba mélyedés, szerénység, az igények lefokozása és folytonos munka a kötelességünk, hogy magunkat az ezutáni időkben fentarhassuk. Ezért Krisztus legyen mindenben az ifjúság mestere. A püspök szavai nagy hatást gyakoroltak a közönségre.

Az estély ifjúsági szereplői általában igyekeztek feladatuknak jól megfelelni.

Szombaton a püspök az intézeteket látogatta. Vasárnap a templomban prédikál.

A vármegye közigazgatási bizottsága

szokásos havi ülését f. hó 10-ikén Cornea dr. prefectus elnöklete alatt tartotta meg. Megnyitó szavai után Biró Dénes alispánhelyettes főjegyző terjesztette elő szokásos havi jelentését, mely szerint a közigazgatás rendszeres ügymenetében október hó folyamán semmi feltűnő változás vagy zavar nem fordult elő. Az alsósófalvi tüzkárosultak ügye iránt a közönség alig tanúsít valami csekély érdeklődést. Intézkedik az akciónak hivatalos uton való hatékonyabb folytatása érdekében.

A kir. pénzügyigazgatóság vezetője e hónapban sem jelent meg s nem olvasott fel az ülésben jelentést, mert ebben az új adótörvények előkészítésével, előadások tartásával való nagy elfoglaltsága megakadályozták. A prefectus megjegyezte, hogy az új pénzügyi törvények életbe léptetése ellen sokan a nép között hangulatot akarnak keltetni s olyasmint mondogatnak, hogy azokat életbe léptetni nem fogják. Ez helytelen és téves eljárás s az egész csak azon alapul, hogy az életbe léptetési rendeletet még nem bocsátották ki. Szerinte különben az új adórendszer inkább csak a régi királyságban lakókra és a hadimilliomosokra fog újabb nagy megterhelést hozni. Egy kérdésre azt is kijelenti, hogy a községek ingatlanai a jövőben sem fognak átmenni az állam tulajdonába s a községek terheit elsősorban ezután is ezek jövedelméből kell fedezni. Csak ami ezeken felül is fedezeti alap nélkül marad, e hiány pótlására járul hozzá az állam a községek javadalmazásához, mint tette régebb a törvényhatóságokkal is.

Elekes Dénes dr. bizottsági tag felemlíti a keresztyuri járásnak a III. o. ker. adó kivételénél előállott helyzetét. Ő maga a kivétési kulcsnak a többi vidékekhez képest túlságosan magasán való megállapítása ellen már annak idején szót emelt, a bizottság intézkedését kérve. Ez irányban, úgy tudja, történt is akkor intézkedés és az adók befizetésére — hogy az ügy időközben az adó-fel-szólamlási bizottság által letárgyalható legyen — halasztást is adtak. A haladékidő azonban azóta — anélkül, hogy a felszólamlási bizottság döntést produkált volna — lejárt és most a behajtást teljes eréllyel kezdik szorgalmazni.

A prefectus válaszában kijelentette, hogy ő maga az illetékes ügyosztályhoz tett volt felterjesztést, adatokkal világítva meg a helyzetet, a kivétési kulcs aránytalanságait s a sérelem orvoslását kérte. Azonban erre érdemleges intézkedés nem történt; nagyobb beavatkozásra pedig ez ügyben a bizottságnak nincs hatásköre. Némi megnyugtató megemlítheti, hogy a behajtás csak a f. évi április 1-ig esedékes összegekre terjedhet ki, mert azentúl az új adótörvények lesznek érvényesek.

A közigazgatási bizottság újabb üléseinek megkezdése óta most először terjesztett be a kir. ügyészség jelentést, melyet Voszka István dr. olvasott fel. Visszapillantást tett a fogházaknak a forradalom óta megfigyelt állapotára, melyben

a forradalom nagyobb zavarokat nem okozott. Sem akkor, sem azután szökések, a rendesnél szokatlanabb mérvben nem fordultak elő. Néhány fogházort, ki nyugdíjaztatását kérte, fokozatosan más-sal pótolta. A két (a helybeli és keresztyuri) fogházban legutóbb 4 vizsgálati foglyot és 13 elítéltet őriztek.

A t. főorvosi jelentés szerint, a közegészségügy valamivel kedvezőbb volt, mint az előbbi hónapban. A skarlátjárvány némileg ugyan terjedt, de a tifusz és más betegségek csökkentek. Több iskola (ugy állami, mint felekezeti) közegészségügyi szempontból kifogásolható volt. E tárgy-nál Mezei Ödön dr. némely szérum hatástalanságát és megbízhatatlanságát tette szóvá; ezek nincsenek illetékes hatósági uton felülvizsgálva s rendszeren külföldi ügynökök közvetítésével kerülnek ide. A prefectus a főorvost e dolog szigorú ellenőrzésére figyelmezteti.

Az államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint, az állami utakon a kavicsszállítás befejeződött, a halmokat az alispánhelyettesrel át is vették. A bizottság a vicinális felügyelőnek új erővel való kicserélését kívánatosnak látta, mert a jelenlegi már öreg és állásának kellő baktöltésére nem alkalmas. Elekes dr. kifogásolja, hogy némely helyen az utászok, a fűterem miatt, az utak árokpartját túlságosan kiszélesítették, sőt régi nagy fákat is kivagdostak. A főmérnök felvilágosító szavai után, a főállatorvosi jelentés következett. A ragadós száj- és körömfájás októberben 12 községben lépett fel, 7-ben megszűnt. A hizott állatok ára némiképpen emelkedett, a vásárok különben lanyhák.

Az agrár-tanácsos helyett az általa teendő közigazdasági jelentést (ez évben szintén először) Nistor gazdasági felügyelő terjesztette a bizottság elé. A reform ellen agítálókkal szemben kijelenti, hogy a földbirtok-törvény végre fog hajtatni. A bizottság volt elnöke 60.000 leuval nem számolt el. A vizsgálat foly, az új bizottság megalakult. Kényszerbérletbe adva legutóbb 5245 k. hold földterület volt. Több helyen a területek megvásárlásánál a tulajdonosok és bérlők közt viták voltak.

A prefectus megjegyezte, hogy a helyzetnek itt-ott észlelhető elmérgesedése részben még a Dán, volt alispán illetéktelen beavatkozásaira vezethető vissza, melyekkel a népben túlzott és meg nem valósítható reményeket keltett. Természetes, hogy a megtartható földterületek kiválasztására a tulajdonosnak van elsőbbsége.

Elekes dr. felemlíti, hogy az új adó-bizottságok a birtokok becsülésénél nem járnak el egyöntetűen, különböző vidékeken a legkülönbözőbb értékeket állapítanak meg s így egy egy túlzott felbecsülés miatt az illető érdekelték teherviselő képessége aránytalanul szenved. Kívánatos lenne egy általános szabályozás, melynek során ezek a nagy differenciák kiegyenlítődjenek. A prefectus szerint, remélhető, hogy idővel ezek az egyenlőtlenségek el lesznek simítva. Jelenleg, természetesen, szükségből, az egyes vidékeken kötött adásvételek szolgálnak részben zsinormértékül. Később azonban — minthogy ezek a megállapítások évről-évre történnek — a kiegyenlítődés, az ár-alakulások normálissá válásával, magától is jórésben megtörténik. Különben a kormány figyelmét felhívja ez állapotokra.

Szabó Gábor kifogásolja, hogy a vármegyei nyugdíjasok 3—4 hónapja nem kapták meg nyugdíjaikat, értesülése szerint, azért, mert a régi nyugdíjkönyveket valami újfajta fizetési nyomtatványokkal kell kicserélni s addig, amíg ezek el nem készülnek, állítólag, így itt járt adminisztrátor szóbeli utasítása folytán, senkinek sem lehet a nyugdíjat kifizetni. A prefectus megjegyezte, hogy e visszás állapot megszüntetése érdekében közbe fog lépni.

A kir. tanfelügyelő által előadott több tanítói, illetve fizetésbehajtási ügy után, egy felmerült esettel kapcsolatban, úgy határoztak, hogy felszólítják azoknak a felekezeti iskoláknak a fentartóit, amely iskolák a tanulók megfelelő elhelyezésére nem elegendők, vagy a közegészségi

követelményeknek nem felelnek meg, hogy gondoskodjanak megfelelő befogadó képességű helyiségről, vagy pedig a létszám egy részét osszák meg a fennálló állami iskolákkal.

Elekes Dénes kifogásolja a megyében szedett erdőkezelési díjak túlságos magasságát; a megyében levő hivatalok fentartása aligha kerülhet egyharmadára annak az összegnek, ami e díjakból összegyűl. A díjak mérséklendők lennének. A prefectus kijelenti, hogy ez ügyben tájékozódik. Különben a díjak egy részéből, tudtával, erdősí-tési alapot létesítenek.

Felhívás

városunk iparosaihoz és iparos segédeihez.

Ha valaha szüksége volt az iparosságnak a tömörülésre, azaz egy olyan testület vagy szövetség létrehozására, melyben egyesült erővel lehessen iparunkat versenyképessé tenni és a jövő iparosait előkészíteni, az az idő most már elodázhatatlan.

A múlt télen alakulásban volt az ipartestület, az alapszabályait fel is terjesztették jóváhagyás végett, de ezideig nem jött vissza. Miért? nem tudjuk, de elvitathatatlan, hogy volt és van ellenvélemény is, mely nem találta célszerűnek az ipartestületet az 1884-ben készült törvény alapszabálytervezetével, melyet a törvény módosítás nélkül rendel elfogadásra, különben nem engedélyezi a megalakulást. Én is az ipartestület alakulása ellen foglaltam állást és pedig a következő okok miatt:

1. A kényszerbelépés miatt, mert korlátozza az egyéni cselekvés szabadságát. 2. A kényszer fentartása miatt, mert azon tagjai, kik nem tudnak helyes irányu céljaira kivételre kellő pártot szervezni, ki vannak szolgáltatva a felszinen levő többség akaratainak s tömeges kilépésükkel nem tudják uralmukat lehetetlenné tenni. 3. Az ipartörvénynek az iparhatóságtól való átvétele végett, amiben, hogy mi intézzük el vitás személyzeti kérdéseket és ne az iparhatóság, én semmi hasznót nem látok; ellenben mikor a kisebbség akarata a többség maradisága miatt akadályozva lenne, a testületnek tényleg helyes irányu célja megvalósításában megbénulna az együttműködés és az ipartestületnek gazdasági és kulturális helyett kitérnie a vizsály és megmaradna emlékének a tagsági díj-fizetés és a betűsorba szedett iparosnévjegyzék.

E felhívásom célja azonban most az, hogy az egy idea eléréséhez törekvő két csoportot hogyan lehetne egyesíteni a megbérelt ipari haladás javára az egyesülés hatalmas erejével?

A következő tervezetet ajánlom jóakaratu támogatására:

Évtizedek óta működik városunkban a polgári önképző egyesület, melyet az iparosok képzésére, anyagi és erkölcsi támogatására és szórakozó helynek alakítottak törekvő elődeink, önzetlen fáradozó iparpártolók vezetése mellett. Azóta a betegségelezést és több mást kikapcsoltak ügykörükből s így a könyvtár használatán kívül mint szórakozó hely teljesíti kulturális feladatát szerezni viszonyok között. De az a fő, hogy van és a mienk, iparosoké. (Azért az iparpártoló művelt osztály szíves pártfogását és tanácsát szívesen fogadjuk.) Tehát nem kell egy újabb hasonlított megkezdésével vesződni és mert ennek alapszabályai szerint, ennek betartása esetén, minden iparost érdeklő munkát el lehet végezni, csak akarni kell, kérem iparos társaimat, lépünk be kivétel nélkül a Polgári Önképző egyesületbe, a csekély 2 leu havi tagsági díjjal, s ha mind ott leszünk, nemzeti és vallás különbség nélkül, már a tagsági díjból oly összeg áll rendelkezésre, miből sok elagott iparost és tanulni vágyó ifjút támogathatna egyesületünk. Az egyesület elnöksége most a köz javára önzetlenül munkálkodni vágyó iparosok legjavából áll, kik bizonyára csak a lanyha támogatás miatt nem tudnak hatásosabb iparfejlesztő munkájukhoz hozzá fogni. Lépünk be tehát mind és követeljük a következő pontoknak az egyesület ügykörébe való beállítását: 1. Iparos agglomeráció létesítése. 2. Szaktanfolyamok rendezése. 3. Szakosztályok felállítása, érteve alatta a most működő ipartársulatoknak az egyesület kebelébe való belépését, természetesen, ha külön tőkével rendelkeznek, bizonyos temetkezési stb. alapra, az ezután is saját kezelésükben maradjon. 4. Szakosztályok minden hónapban gyűlést tartanak, amire a többi szakok egy egy kiküldöttje is meghívandó. 5. Ingyen munkásközvetítő. 6. Tanonczgy rendezésére külön osztály felállítása. 7. A kontárságnak megszüntetése hatósági intézkedés által. 8. Egy román-magyar iroda felállítása, mely az egyesület irodái teendőin kívül az egyleti tagok magántügyeiben is rendelkezésre álljon, nevezetesen: okmányok, levelek lefordításánál, a hsvonként beszolgáltatandó egy és a többi százalékos adókról nyilvántartást vezetne és a befizetést a kellő időben eszközölné, tömegesen, ami óriási időt takarítana meg a tagoknak. 9. Nyersanyagbeszerzés szövetkezeti alapon. 10. Egy közlebről tartandó nagygyűlésen indítványokból határozattá emelendő pontok.

Iparos társaimnak ki kell jelentenem, hogy nem szerepelni vágyás vezetett e fontos iparügy felszínre hozására; közemberként óhajtok munkálkodni, megülhetésünk biztosítására ez óriási terhek alatt. Ne személyem elbírálása legyen mértékadó ügyünk felkarolásánál, hanem az ügy maga. Mutassuk meg, hogy kényeszer ipartestület nélkül is megértünk arra, hogy az egy társadalmi osztályba tartozást elismerve tömörülni tudunk, a jelen és jövő iparosai érdekében.

Addig, míg aláírási levek bocsáttatnak ki, kérjük a belépni óhajtókat, hogy az egyesület helyiségében kitett íven tagként jelentkezni szíveskedjenek. Burghardt Gyula

Körcölésök.

A bika átadásáról.

Másnap röggel, elig, hogy villámodott, bétoppantam a bikabizottsági elnökhöz s jelöntöttem, hogy a bikával szöröcsésön haza következünk. Tüstént bikabizottsági gyűlést hivatott s a tagok rendősen megjelöven, főtötte a kérdést:

— Tisztott bizottság, ho' tarcsunk gyűlést, a pajtában, a szekérszinben, vaj az udvaron?

— Az udvaron, a szabad ég alatt, — mondták — hadd lássuk tisztán: mit vöttünk.

— Lögyön ugy, — hagyja hejbe az elnök, — a megbizottak vezessék a hej színére a bikát, kietők pedig kerüjjenek elébb, ide, az epörfa alá; a malomkó-asztal körül, az ülésre ereszkögyenek le s akinek van doványa, töcsön pipára.

Mig ökemék pipáskoltak, a komával megköttöztük a bikát s két hosszú kötéllel — a koma elöl, én hátul — az elnök udvarára vezettük. Az ösmerecség jussán munkót nem bántott, az udvarig csöndösön viselte magát, de amikor meg látta a bizottságot a füstfölegben, a szömit kimeresztötte, merkölmi kezdött, egyet bödült, ketőt fuvintott, s a port hánni kezdte az első lábával a bizottság szöme közti. A köteleit jó szorosra fogtuk s mégis előnése elig tuttuk megtartani...

Mikor juhászódott egy kicsitt, nézők a bizottság felé, hát elenyészött füstötöl, mint a pára...

— Hát immá' kinek aggyuk által a bikát, koma?

— Várj egy kicsitt — röszketegösködött az elnök az epörfán — hadd szájjak le, csak előbb a bikát kössétök meg jól.

Egy másik fához megköttöztük. A „bizottságok” is elészállingóztak lábujjhögyön oroszkodva, ki a pince torkából, ki a kemence mögül, ki a disznyópajta alól.

— Eszö' a gyűlést tarcsuk a szin alatt — indítványosza az elnök.

— Biza' jó lösz csak a szinkaput tögyük bé s az állatot szömléljük meg — szölett az egész.

— Rendös fej, bika-orr, nagy fekete okulár, lelöge lepönye, igyenös láb elöl, hátul, hosszú farkabojtya, vastag járomtartó, szürke ször, igyenös hát, erős szögy, nagy tétükör; mindön kielégítő, — s ha az eleje ojan vóna, mint a hátujja kéne lögyön, még a kereszturi kiállására is el lehetne vinni.

De tuggyuk meg, mibe került.
— Mennyit adatok érte Góbé sögor?
— Abbiza derága, a jót nem aggyák, mondám.
— Hát mégis?
— Sokacsakát... hát vessön hezza!
— Vót-e négyezör?
— Annál több e'kicsivel...
— Csak nem attatok hatezöret...
— Annyit éppen nem...
— Hát négyezöröccázat?
— Mondtam: a jót nem aggyák...
— Vót ötezeröccáz?
— Ereszkögyék még egyet visszafelé!
— Tánesak nem ötezer?
— Abbiz'a!
— No! ugy-e, hogy etaláltam?
— Kied el, a szarva köszött...

— A köcsögről is számöjjanak bé, szölt az elnök.

— Imma' szöjjon kied is letán koma!
— Hát tiz napi vánszorgás húszpöngöjével kéccáz pöngö papiros neköm is, a komának is; megesmönt két liter fenyöviz a hideg miáun húszonöt pöngö; egy förödés — gunyá nélkül — a meleg miáun, ö pöngö...

— Hát patakviz nem vött?
— Vött elég...
— Akkor kár vót fenyövizet innya s förödöbe förödni — monta az elnök.

— Ugy-e montam, koma, hogy a kösség nem fizeti a márcijusi förödöt, sem a fenyövizet...

— Sok beszéd: szegénység — szölt az elnök. Irja amit mondok, Góbé sögor: „Jegyzökönyv a bikabizottsági gyűlésről, amelyön én elnököttem a fa alatt, azután az epörfán, a véginn a szin alatt „zárt-kör”-ben, amikor Kurta Góbé sögor s Csorba Istán bizottsági gondnok beszámolót tartottak a bikavásárról. Az öngedelöm szerént a bika megvizsgálódott, jónak találódott, az ára becsületösön kifizetödött, s köztulajdonba békebelezödött. Az ütököcség is fölszámittatván, meg-térítödött, csupán a Csorba Istán gondnok fenyövizét, s a förödö-jegy árát nem fizetök ki a köz terhére, miután a régi székely erkölcsi régula aszt tarcsa, hogy aki ihatná, igyék a maga sebire s aki förödhetné, förögyék a maga köcsöcségin...

Minenkutánna ögyéb dégök rendben talaldötak, eljázöknek tisztötletöt, becsületöt szövalunk s megbizök megintlen öket, hogy a „köszörökö társaság” részére egy jó kösdöt szörözzenek bé.

Hitelesietük: Famaszó János elnök, s alöl-köröölt, aki, mint hütös jedzö is tisztötöm a Smör-kesztö urat, amig élök, én: Kurta Góbé

Versek.*

Anyámhos.

(Eszé a szöbánkban.)

Édesanyám! Oh ugy-e, nem igaz,
Hogy nehéz, — feketén nehéz az Élet!
Hogy akik az útjait megjárták
Halott-halványok, — bácsák, összetörtök...
Ugy-e nem igaz?!

Édesanyám! Oh ugy-e nem igaz,
Hogy a roskadöt szögyenyfáhos köcsök:
Kövel döböljék — szömbé kacagják
S égö korbacsal arcuk verik...!
Ugy-e nem igaz?!

Édesanyám! Oh ugy-e nem igaz...
— Te sírsz? Nem mondass semmit sem nekem?
— A Fájdalom a lelketet csökolja —
S a nagy csöndességben vesket a szövem —
Ugyebár igaz?!

Lángok.

Ti égö, forró lángkarok!
Kékes-selyemben táncolok...
Ringassatok!

Ti hungyorgó — rubintszemek,
Öirogató — sáppadt kezek...
Szeressetek!

Ti fénylő arcu kis Napok
Örök tüzet hazudjatok.
Csökoljatok!

Ti esüt-ivü szent tüsek
Emeljetek, égessetek
El engemet! Zsombory Erzsébet

* Az Öltáregylet legutöbbi estélyén felolvasta a szerző.

A kabaré-estély iránt, melyet folyó hó 26-ikára a helybeli Jötékony Nöegylet rendez, élénk érdeklöds nyilvánul meg. Az egyesület elnöksége, illetve a kiküldött rendezöbizottság maga is mindent megtesz, hogy az estély ne csak anyagi tekintetben sikerüljön, de megfeleljen annak a magas nivónak, amelyet az előadás tartására ide igérkezett Ösvát Kálmánnak az egyénisége megkövetel. Idáig önekkal való szereplésre sikerült megnyerni az általánosán ismert, kiváló szép hangú és énekes tehetségű: Benedek Géza drt és dr. Kertész Árpádnét, a marosvásárhelyi zenekonzervatorium énektanusa-

kának egykori tehetséges növendékét. A kabaré keretében ezenkívül még 1—2 pont (zene- és tánc-szám) lesz, ezen kívül az egész estélyt maga Osvát dr. és a kiváló szellemességu író és elismert jeles konferáló fogja szabad-előadásával, ötletes megjegyzéseivel kitölteni.

HIREK.

November 12

Fülöp Áron halálának évfordulóján, a mult vasárnap, a kollegium ifjusága Biró Sándor és Bakóczy Károly tanárok vezetése alatt, levonult Felsőboldogfalvára, a feledhetetlen jeles székely költő sírjához, hol Biró Sándor tanár beszéde után Vida András VIII. oszt. tanuló szavaltta el a költő Bodollai Márton című balladáját. A kegyeletes ünnepséget a sír megkoszoruzása fejezte be.

Áthelyezések. P. Szatmáry Román, ferenczrendi szerzetes rövid itléte után előjárósága Vajdahunyadra helyezte át. Az áthelyezés oka: az egyik ottani theológián működő súlyos beteg páter helyettesítése. P. Szatmáry Román helyébe P. Szakács Processus van ide kinevezve.

Halálozás. Özv. Solymossy Pálné Kassay Polixéna, 78 éves korában, Székelyudvarhelyen f. hó 6-án elhalt. Fia, Solymossy István, Magyarországra kitelepült állatorvos gyászolja.

Bálint János földész, 62 éves korában f. hó 8-án elhunyt. Nagy részvét mellett a szombati temetőbe temették.

Kövendi Szatmáry Miklós nyug. állami iskolai igazgató-tanító, f. hó 8-án, 70 éves korában Székelykeresztúron elhalt. A kultura buzgó munkása, szép és kiterjedt családjának szerető feje veszett el benne. Nagy részvét mellett temették.

Rendelet a villamos áram használatáról. A villamossági telep gépeinek túlterhelése miatt elrendelte a városi tanács, hogy este 5 órától 9-ig a fogyasztók a villamos áramot a lehető legtakarékosabban használják. Ez okból minden háztartásban egyidejűleg legfeljebb 3 izzólámpa éghet, s a fenti idő alatt tiltva van a kirakatok világítása. Ugyanezen idő alatt nem dolgozhatnak a villamos motorok tulajdonosai sem, s a világítást a nyilvános helyiségek tulajdonosai is mérsékelni kötelesek. A rendelet betartását szigorúan ellenőrzik, s a szabályrendelet ellen vétők szigorúan meg lesznek büntetve, s ezektől az áramot megvonják. A rendelet egyelőre november, december és január hónapokra érvényes. Mi a magunk részéről mindenestre kívánatosnak látjuk, ha a mai helyzeten — a gépek rendbehozatalával — minél előbb gyökeresen segíteni lehetne. Addig is, szerintünk, feltétlenül megengedendő lenne, hogy oly üzemek, melyek csak nappali munkaerőt tarthatnak, az áram használatában a megszorítás alól kivétessek.

Fillérestély. A Bukarest-szálló nagytermében kedden, 15-én tartja meg a polgári Önképzőkör az idei első fillérestélyét a következő műsorral: Megnyitó beszéd: Fischer Ferencz. Tánctánc, előadják a bájos kis Incze Gitta és Esztergár Zsófia. Hegedűszóló: Radnay Zoltán dr. Szavalt: Magyar Erzsébet. Ének: Ferenczy Böske. „Puskaporos hordó” bohózat 1 felvonásban; előadják: Lőrinczy Erzsike, Györy Ilonka, Kassay Ilonka, Jeszenszky Miklós, Csandor Jenő, Csépi Gergely. Rendezők: Sepsy Juczika, Szabó Margit, Felméry Endre, Bartók Lajos. Kezdeté este 8 órákor. Tánccal 1 óráig, cigányzene mellett. Páholy jegyek válthatók a Könyvnyomda Részvénytársaság üzletében hétfőtől kezdve. Páholy ára 30 leu, a többi jegyek este 7 órától a pénztárnál. Hölgyeknek 4 leu, uraknak 6 leu.

Székelykeresztúr villamos világítása érdekében pár hónappal ezelőtt erőteljesnek látszó akció indult. Az ügy állása, az indulás komoly-sága alaposnak mutatta azt a birt — amit mi is közzöltünk volt — hogy a berendezések a jövő év elejére elkészülhetnek s meg lesz Keresztúrnak is a maga villamos világítása. Azóta az ügy aludni látszik. Nem tudjuk, a kedv lanyhult-e el, vagy a szünetelés csak látszólagos. Várjuk ez utóbbi feltevésünk mielőbbi megerősítését.

Zetelakáról panaszos levelet kaptunk arról, hogy egyes falusiaktól itt a városban székely fákát vettek el, rendőri közeg beavatkozásával, 30—60 leu árban szekerenkint, amely ár a mai viszonyoknak s a fát árulók munkájának, eltöltött idejének nem felel meg s ezért az ilyen eljárás rossz következményeket, a fa-behozatal csökkenését vonhatja maga után. Viszont a városi lakosság állandóan és sokszor nem alaptalanul panaszkodik a fa árának 100—120 leues magassága miatt. Mi a szabad verseny, a természetes áralakulás hívei vagyunk s nem sok üdvös eredményt várhatunk — pláne, az eddigi tapasztalatok figyelembe vételével — az esetleges maximálástól sem. Legjobb lenne tehát, ha vevők és eladók e téren is megértenék egymást; s ha a városi ember megadja az illő árat a faluról behozott cikkeknek, a falusi se akarjon minden holmijából egyszerre meggazdagodni.

x Tanítók Lapja cím alatt Odorheiu—Székelyudvarhelyen tartalmas magyar tanügyi és gazdasági újság jelent meg. A lap célja: a csatolt területeken magyarnyelvű iskoláknál működő tanítók érdekeinek felkarolása, az egész népoktatásnak pedagógiai, didaktikai és tanügyközigazgatási cikkeivel való szolgálása és törekvés a népiskolai gazdasági oktatás kifejlesztésére. Az első szám tartalmaz cikkeket: A lap programja. Felhívás a tanítókarhoz. A tanítók gazdasági programja. Impressióim Crajevában. Miért történt...? Az új tanterv magyar fordítása és Válasz a „Kis-Küküllő” cikkére. Hirrovatában pedig számos tanügyi újdonságot találunk. A lap felelős szerkesztője és kiadója: Gyereke Mihály áll. isk. ig. tanító, a tanügyi irodalomnak a tanítói érdekek munkálásának ismert nevű, régi művelője, ki már az első szám bő és változatos tartalmával a lap további fejlődéséért és tartalmassága felől garanciát nyújtott. A lap előfizetési ára: 120 leu. Megjelenik minden csütörtökön.

Műsoros és tombola-estélyt rendez szombaton, 12-én a román áll. elemi iskola a szegény tanulók segélyezésére a volt reáliskolában. A műsor legtöbb pontja Cosbuc és Eminescu műveiből van összeállítva.

Mi lesz a prizmákkal? A mult hónap közepe táján történt, hogy közmunkát véve igénybe meglehetősen mennyiségű kavicsot hordottak a Küküllő medréről a Szent Imre-utcába. Az utcában lakók örvendeztek annak, hogy a folytonossági hiányokat feltüntető köveket kijavítják úgy, mint a Bethlen-utcában. Ez azonban nem következett be. A kavics-prizmák állanak ott, ahol lerakták őket, egyrésztük az uttesten, más részük a gyalogjárón vagy éppen a folyókákon. Nem tudjuk, mi szándéka van velük a városi tanácsnak, de azt jóstehetség nélkül megmondhatjuk, hogy a kavicsprizmák javarésze rövidesen nyom nélkül el fog tűnni. A szekerek rajtuk gázolnak keresztül, a gyerekek a tetejükön ugrádoznak. Így szétterülnek az uton s a legelső kiadós eső lehordja őket oda, ahonnan nagy fáradsággal felfuvarozták: a Küküllőbe.

Uj képes néplap. Kolozsváron rövid időn belül, „Magyar Nép” címen, képes néplap fog megjelenni. A lap megindítását sokoldalú sürgetésre határozták el. A kiadóállalat célja az, hogy a romániai magyar népnek a jelen viszonyai közt, helyes és jóakaratu fölvilágosításokat, erkölcsi tekintetben megbízható, érdekes és tanulságos olvasmányokat adjon. A „Magyar Nép” hetenkint egyszer fog megjelenni. Ára a lehető legolcsóbb lesz. Az olvasóköröség figyelmét előre is felhívjuk az új vállalatra.

Árverés hidépítésre. Az államépítészeti hivatal közhírré teszi, hogy f. hó 24 én d. e. 10 órákor a homoródeszentpál—daróci törvh. uton lévő 10. sz. az Odorheiu—gheorgheni állami uton lévő 1. sz. Fenyéd-hid alépitménye és felszerkezetének, továbbá a tárgul-mures—gheorgheni áll. uton lévő 13. sz. fahidak újrépítésére az államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében nyilvános árverés fog tartatni. A későn érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Az ajánlattevőknek, az ajánlattal együtt, az ajánlati összeg 5%-át bantpénzül kell letenniük, vagy pénzben vagy értékpapirban, (melyeknek valamely hazai adóhivatalnál történt letétbe helyezéséről a vevény az ajánlat-hoz melléklendő.) A feltételek megtekinthetők a hivatalos órákban az említett hivatal (Serviciul de poduri si sosome, Odorheiu) hivatalos helyiségében, ott egyszersmind minden szükséges utasítás megkapható. Az ajánlat lepecsételve és minden egyes hidra külön-külön nyujtandó be. Utóajánlatokat nem fogadnak el.

Megrögött betörő. Bágyi Imre 28 éves kissolymosi lakos egy fél évi Marosvásárhelyen tartózkodása óta, lopásokért már többször megbüntette a bíróság. Oly cím alatt, hogy az édesanyját megy meglátogatni Kissolymosra, több ízben elhagyta a várost és minden ilyen kirándulásán újabb lopásokat követett el. Január hóban Szakács János gazdálkodótól, éjjel az ablakon bemászva nagymennyiségű fehérneműt, kolbászt és

kenyeret lopott. Márciusban Simó Mózes lakásának kulcsát, ügyesen kézrekerítve, behatolt és innen is fehérneműt és 1100 leu készpénzt hozott magával. Októberben is hazafelé indult, de már Nagysolymosban a szövetkezet bezárt ajtajáról a lakatot leverve, a fiókban levő készpénzt, 550 leut, magához vette. A szövetkezet közelében lakó Szilágyi nevű kereskedő házából 12 sing posztót, 15 méter gyolcsot, egy férfi kabátot és egy pár teljesen új cipőt lopott el. E zsákmánnyal meg-rakodva, Segesvár felé való útja közben sikerült a posztón és 5 méter gyolcsot jó pénzért tulajdania. Segesváron Winter György lakásába hal-tolva, annak bundáját tulajdonította el s ezzel ismét hazafelé indult, de utközben Senterzsébeten a kissolymosi emberek, kik már segesvári kirándulását gyanus szemmel kísérték, letartóztat-ták és átadták a csendőrségnek, mely az elvete-mült betörőt a székelyudvarhelyi ügyészségre szállította.

KÖZGAZDASÁG.

Legtöbb községben maholnap a tartós őszi szárazság dacára is az őszi vetés befejezést nyer. A korábban vetettek gyéren keltek, fejletlenek. A legelők kiasszottak, az állatnak nincs rajtuk mit keresnie, s a jó gazda állatait már nem is hajlja legelőre, zimankós, szeles, esős idő lévén. A megyeszerte fellépett száj- és körömfájás több községben teljesen megszűnt, különben is a vész gyengébb lefolyású volt. A gazda gondja ma már a trágya teljes kihordása. Tekintettel a takarmány-szükségre nem tudjuk eléggé ajánlani gazdáinknak, hogy a mennyiben az idő enged, a tavasziak alá a szántást a fagyok beálltáig teljesítse. A székely gazda abban a téves hitben van, hogy az őszi szántás nem előnyös a tavaszi magvak fejlődésére nézve. Nem veszi figyelembe azt, hogy a felporhanyított föld jó nedvesség-raktárrá válik, a föld a fagyok s nedvesség folytán „beérik”, — s ami jelenleg igen fontos tényező: a korai vetések alá tavasszal szántani szükségtelen, elég lenne, — ha volna — gazdáinknak, a földet porhanyítóval (grubberrel), megmunkálni, de mert nincs, megteszi részben a hosszabb fogu vasborona is. Tavaszra állataink egy része a gyenge takarmányozás folytán amugy is gyenge állapotban lesz, már csak ebből a mellékes szempontból is, a tavasziak alá való szántást feltétlenül be kell vezetni.

Az ősdi gondolkozással fel kell hagynunk. Ujtásokat kell bevinnünk munkálkodásunkba. Csak egy megszokott rossz, hogy gazdáink egy-része az őszi szántástól idegenkedik, s aztán tavasszal, ha a tél nem dolgozta át a földet, avagy ha tulnag volt a téli nedvesség, vagy tartós a tavaszi szárazság, kétségbe esik, hogy munkáját nem tudja idejében elvégezni.

A méhek etetésére szükséges cukor, bár biztos ígéretet kaptunk, valami ok miatt nem fog leérkezni. Csalódások edzik a lelkeket.

A marha-áraknál némi emelkedés mutatkozik.

A gyümölcsfák felesleges ágai most még veszélymentesen eltávolíthatók. A fák aljának felásása és letrágyázása azok fejlődésére és a jövő gyümölcsözamra kedvezően hatna. Veteményes kertjeink az őszi folyamán feltétlenül felásandók, illetve felszántandók.

A mult keddi piacon a gabonaáraknál emelkedés mutatkozott: buza = 50—55, törökbuza = 42—45, árpa = 38—40, zab = 19—22, burgonya = 9—10 leuban került eladásra. A lóhermagot = 22—23 leuban kínálják, a lucernamagot még nem keresik.

A kik vállalkoznak, hogy legalább is egy hét lefolyása alatt, vadrózsavesszőket ásnak ki nagyobb mennyiségben, jelentkezzenek a központi irodában (Ref. kollegium régi épület, földszint jobbra utolsó ajtó).

Földműves Szövetség.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár R. t. tőkeemelése. Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság Odorheiu-Székelyudvarhelyt 1921 november hó 27 ikén délelőtt 11 órákor, hivatalos helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a részvényeseket ezton hívja meg az igazgatóság. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelése iránt. 2. Az alapszabályok 6. §-ának módosítása. Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 22. §-a értelmében legkésőbb a közgyűlés megnyitásiáig az intézet pénztáránál elismervény ellenében letétbe helyezni.

Kiadó: a Könyvnyomda R. t. Odorheiu (Székelyudvarhely)
Cenz.: C. T. Sirca.

Eladó ház. Ugyanott eladók szoba- és konyhaberendezések asztalos-műhely. Özv. Páhan Istvánné Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 100. szám.

Rugatul România.

Dela Executor judecatoresc Odorhei-săcuos. 247-921.

Árverési hirdetemény.

Alólirott bírósági végrehajtó az 1881: LX. t.-c. 102. § a értelmében közhírré teszi, hogy az odorheii kir. jbiróság 4053/2-920. sz. végzése kö vetkeztében Simó József végrehajtatónak 1805 leu s jár. ügyben lefoglalt és 800 leura becsült épü- letfa, kő és felülépitmény nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az odorheii kir. jbiróság G. 2107-921. sz. végzése folytán 1805 leu s egyéb járuléka erejéig Alsófalván végrehajtást szenvedőnek lakású 1921. évi november hó 24. napjának d. e. 10 órája határidőül kitű- zetik s ahhoz vonni száradékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fog- nak adatni.

Odorhei, la 9 Novemrie 1921.

Ludovicus Nagy,
Executor judecatoresc.

Egészséges szoptató-dajkát keresünk Sz.-udvarhelyre. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó 1 utazó-bunda és **szoba gőzfürdő** (Sani- egy tas.) Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Az odorheii törvényszék.

Szám: Fsoc. 139/9. 1921.

Hirdetemény.

Az odorheii törvényszék, mint kereskedelmi bíróság — mivel az Etéd és vidéke állatonyesztói szövetkezet a felszámolást, illetve feloszlást az 1921. évi junius hó 11-én tartott közgyűlésen el- határozta — felhívja a szövetkezet hitelezőit, hogy követeléseiket a jelen végzés kézbesítésétől szá- mitott 6 (hat) hó alatt érvényesítsék.

Odorheiu, 1921 julius 16 án.

Dr. Szabó Géza s. k., tszéki bíró.

A kiadmány hitelűl

Nagy, s. hiv. tisztviselő.

Eladó: ebédlő-, háló-, irodai-, konyha berendezés, ugyszintén egy vaskályha és kut-szivattyu. — Megtekinthető: Lőrincz József-nél Strada Regina Elisaveta (Báthory-utca) 28. szám alatt

Az odorheii törvényszék.

C. 1276-1920/2.

Hirdetemény.

Az odorheii törvényszék közhírré teszi, hogy Csomor Zeuzsa és társai bögzői lakosok részéről az 1911. I. t.-c. 748. §. alapján előterjesztett ké- relem folytán az állítólag orosz hadifogságban, Oresburg város kórházában az 1918. év tavaszán elhalt Csomor Ferencz, Ferencz fia, volt bögzői lakos elhalálozása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul dr. Lukácsffy Elek ügyved, odorheii lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Csomor Ferenczet (a Ferencz fia) és mindazokat, akiknek az ő élet- benlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot, vagy az ügygondnokot Csomor Ferencz fia életbenlété- ről értesítsék, egyszerűs mind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállá- pitható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdeteménynek a „Gazeta Oficiala“-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó eltelte után a nevezett elhalálozásának té- nyét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921 évi október 13.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bíró.

A kiadmány hitelűl: Florián, s. hiv. tisztviselő.

Elsőrendü fűrészrönköket

lucfenyő 24—60 fejevastagságu (Zopfstärke)

vesz

„VESTA“ Faértékesítőipar Vállalat R.-t.

Sibiu—Nagyszeben.

„Hermes“ hirdetés 5215.

Községi költségvetési nyomtatvány

(román-magyar nyelvű) kapható a KÖNYVNYOMDA R.-T. papir- és írószerkereskedésében. ::

Sz.: 1408-921. kj.

Hirdetemény.

Kápolnásfalu község tulajdonát képező meg- felelő lakás és bolthelyiséggel bíró kocsmaháza 1921 november 19-én d. e. 10 órakor a községházánál megtartandó nyilvános árverésen 1922-1924 évek tartandó nyilvános bérbe adatni. Kikiáltási ár: évi 2000 leu. Egyéb feltételek a község előjáróságánál bármikor megtudhatók.

Kápolnásfalu, 1921 nov. 8.

Boros Péter, kjzö. József Ignác, bíró.

A sósfürdő

e hó 9-től hetenkint csak négy nap, azaz szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden lesz nyitva és állandóan központi fűtéssel lesz fűtve. A fürdő-vendéglőben meleg és hideg ételek, édes must és óbor olcsó árban kaphatók.

Tisztelettel: Fernengel Gyula.

Szentimre-u. 89. sz. ház eladó.
Értekezhetni Dr. Jodál Gábor ügyvédnél.

Az odorheii törvényszék.

C. 1291-1921.

Végzés.

Dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt Deák Elekné sz. Palló Erzsébet mátsfalvi lakos részéről az 1911. I. t.-c. 748. § a alapján előterjesztett ké- relem folytán a bíróság Daák Elek volt kérés- pataki lakos elhalálozása tényének megállapítása iránt az eljárást megindítja, az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Kiss Kálmán ügyvéd, odorheii lakost kirendeli, egyuttal az 1911. I. t.-c. 736. §. értelmében az állítólag elhalt élet- benlétének bejelentésére felhívó hirdeteményt bo- csát ki, ezt a hirdeteményi táblára kifüggeszteti és oly meghagyással adja ki a kérelmezőnek, hogy a „Gazeta Oficială“-ban háromszor, továbbá magyar nyelven a „Székely Közélet“ c. helyi lap- ban szintén háromszor tétesse közzé és a szá- bályszerű közzétételt a szóbeli tárgyalás kitűző- sének kérésekor igazolja.

A hirdeteménynek 1 kiadmányát a tszék Kö- rispatak község előjáróságának a helyi szokás szerint való közhírrétételi és 3 havi időtartamig való kifüggesztés végett ide mellékelten azzal adja ki, hogy azt eme 3 hó eltelte után közhir- rétételi és kifüggesztési záradékkal ellátva ter- jessze be.

Odorheiu 1921 szeptember 26.

Dr. Glósz s. k., tszéki bíró.

A kiadmány hitelűl: Florián, shiv. tisztviselő.

Márvány és trachit **siremlékeket** legszebb kivitelben készít és raktáron tart: **Fancsali Bálint** kőfaragó-mester Odorheiu-Sz. udvarhely a vasutállomás mellett

Hivatalok figyelmébe!
Müller-féle kiváló antracén és lila irótinta, ugyszintén valódi Pelikán író- és másolótinta kapható jutányos áron a Könyvnyomda Rész- vénytársaság papir- és írószerkereskedésében.

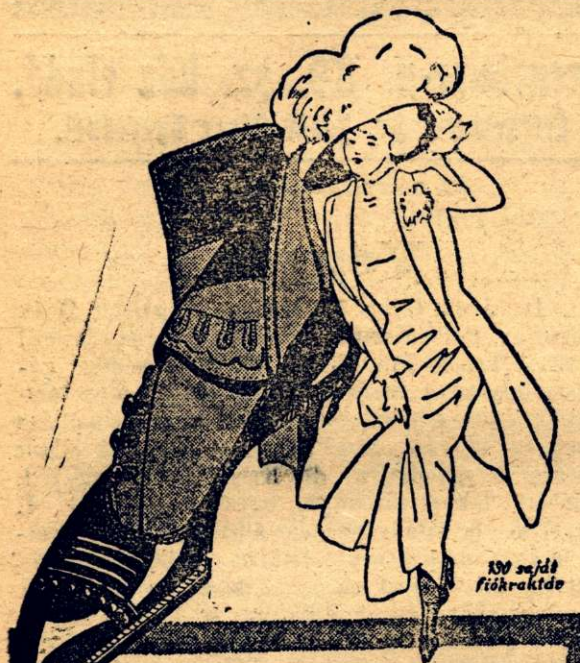
Harangvásárlók figyelmébe!
Tisztelettel értesitem a hitközségeket, hogy a nagyszebeni Schieb Gépgyár Részvénytársaság **Harangöntőde** teljes képviseletét átvettem. E cég a segesvári és nagyszebeni harangöntődék átvételével száz éves gyakorlatra tekint vissza, mellyel elérte a hangtisztaságnak és a hanganyag összeállításának azt a töké- letességét, mellyel az országban semmi más cég nem versenyezhet. E vármegye területére már 9 harangot szállítottunk a legnagyobb mege- védeésre. A megrendelők szives megkeresésére, akár szóban, akár levél útján azonnal rendelkezésére állok.

Előre is jelezhetem, hogy a harangok árai, a napi folyó áraknak megfelelően a leg- mérsékeltbbek. Cégünk, mely oly hosszú idő alatt a vármegye tökéletes bizalmát bírja, elég garancia, hogy szolid és pontos kiszolgálást fogunk nyújtani, miért is tisztelettel kérjük harang-megrendelés ügyében egész bizalommal hozzánk fordulni.

A Rössler és Gábor székelykereszturi cég tulajdonosa: **Gábor Márton.**
Harangok jóságáért és hogy meg nem repednek, 10 évig szavatolok.

Reichenbergi kiállításon személyesen vásárolt
nagymennyiségű kitűnő minőségű angol és cseh szöveteim
 megérkeztek, amelyek megtekintésére a tisztelt vásárló közönség figyelmét felhívom.
LÖBL R. Odorheiu Bul. Reg. Ferd. (Volt Kossuth-u.) 25.

*Legjobb minőségű
 elegáns és jutányos
 a Turulcipő*

Székelyudvarhelyi fiók:
 Bulevardul Regele Ferdinand
 (Kossuth-utca) 9. szám.

Eladó: öntött vaskályha, furnirozott ágy, használt férfi ruhák, cipők. Str. Closea (Atilla-utca) 24. szám.

Az Első Székelyudvarhelyi
 Bőrgyár Részv.-Társaság
BŐRÜZLETÉBEN

a Florian-féle házban mindeféle bőrök, talpak s a bőrüzlet keretébe tartozó cikkek egy nagyban, mint kicsinyben a legelőnyösebb árban kaphatók.

**Benzin! Petroleum!
 Ásványolajok!**

Állandóan kaphatók az odorheiu és héjjasfalvi állomáson létesített raktárunkban. Megrendelések tehetőek: Odorheien, Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-u.) 46. sz. alatt. — Hordókat is kikölcsönzünk.
 Az igazgatóság.

Az Est Hírlapiroda hirdetője.

Jön a tél!

Legfinomabb

**Rum és likör
 esszenciák**

minden háztartásban nélkülözhetetlenek. Különösen ajánljuk páratlanul finom és zamatos :: :: ::

rum-esszenciánkat

Bürger Albert

vegyészeti gyára

Targu-Mures—Marosvásárhely.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy szép és finom kivitelű svájci zseb-, ébresztő, dísz-ébresztő, valamint fali óráim érkeztek és olcsó árban kaphatók.

Állandó raktáron tartok továbbá izléses arany jeggyűrűket, köves gyűrűket, fűgöket, arany nyakláncokat, karkötőket, izléses és olcsó ezüst doublé-függőket stb. stb. ::

Minden e szakmába vágó munkát jutányosan és pontosan teljesítek, miért is a t. közönség szíves pártfogását továbbra is kérem. Tisztelettel

ISZÁKOVITS BERNÁT

Odorheiu-Székelyudvarhely, Deák-tér 12. sz.

Uj műhely!

Uj műhely!

Ha olcsón és jól akar dolgoztatni, úgy keresse fel

**BALÁSI ERNŐ
 kárpitos-műhelyét**

Bulev. Regele Ferdinand (Kossuth-u.)
 43. szám alatt

Elvállalok angol bőr-, szalongszöveteket, ebédlő, heverő kis diványokat, matracokat, függönyözést, lakásberendezést, rolettázást, csomagolást, paplankészítést stb. minták és rajz szerint.

Uj műhely!

Uj műhely!

Őszi és téli ruhákat,
 házi szőtt posztókat,
 fonalat és selymet,
 bársonyt és csipkét,
 szövetet minden színben
 művészi esen

fest, tisztít

SCHMITZ

Odorheiu-Sz.-udvarhely, Malom-u. 21.
 a legolcsóbb árak mellett.

■ Gyászruhákat 24 óra alatt. ■

Férfi ruha tisztítása 35 lei,
 festése 100—120 lei.

Eladó Str. Principessa Mária (Szent-imre-u.) 14. sz. emeletes ház.
 Értekezhetni dr. Orbán Domokosnál Arpad-u. 6.

Az Est Hírlapiroda Marosvásárhely.

Háboru előtti

minőségű fekete és sárga

BŐRZSIRT

szállítunk 20-as csomagolásban

Bürger Albert

vegyészeti gyára

Targu-Mures—Marosvásárhely.

Értesítés!

Asztalos-műhelyünket

áthelyeztük Prințul Mircea (Petőfi-u.)
 — 1. szám alá, —
 a Korona-vendéglő udvarába.

Elvállalunk: amerikai irodai és műbutor berendezéseket, amelyekbe m. t. közönség kívánatára külföldi fából, gyöngyházból, rajz vagy fénykép után interzia-berakásokat készítünk és szakmánkba vágó bármilyen munkákat a legjutányosabb árak mellett. — A m. t. közönséget pontos kiszolgálásról biztosítva, vagyunk tisztelettel:

Gábos és Székely,
 műbutor és épületasztalosok.

Figyelem! A közismert **Hirsch Rudolf** divatáru-üzletébe
 olcsó férfi posztók, női szövetek,

parketok, zefirek, vásznak érkeztek. Nyakkendők, férfi kalapok, harisnyák nagyválasztékban, bámulatos olcsó árban